

FF Skagen A/S, Skagen
Havnevagtvej 5
9990 Skagen

Virksomheder
J.nr. 2019-3187
Ref. Chell/Laumo/Rutoj
Den 28. november 2025

*Sendt til virksomhedens digitale postkasse, CVR-nr. 53686214
Thorkil Olesen (thol@ffskagen.dk) og
Klaus H. Kristoffersen (khk@ffskagen.dk)*

Påbud om nye vilkår for lugtmålinger og registrering af oplysninger om råvarer og driftsdata

Som varslet med brev af 11. september 2025 meddeles hermed påbud om nye vilkår i tillæg til miljøgodkendelse af 4. november 2009 til FF Skagen A/S i Skagen, Havnevagtvej 5, 9990 Skagen (herefter virksomheden).

Vilkårene vedrører lugtmålinger og kontrol af lugtimmissionen fra virksomheden samt registrering af oplysninger om forventet produktion og råvarekvalitet samt driftsdata.

Nye vilkår

Følgende nye vilkår tilføjes til virksomhedens miljøgodkendelse af 4. november 2009:

- D6 I månederne maj, juni, juli og august i et år fra denne afgørelse er meddelt, skal virksomheden foranledige, at der udtages én lugtmåling hver måned. Målingerne skal foretages på dage, der aftales mellem Miljøstyrelsen og analysefirmaet. Prøvetagning, analyser og afrapportering skal ske iht. vilkår D3 i miljøgodkendelse af 4. november 2009.

Virksomheden skal senest den 1. marts 2026 indgå aftale med et akkrediteret analysefirma om prøvetagning, analyser og beregninger. Miljøstyrelsen orienteres senest ugedagen efter aftalens indgåelse om aftalen.

- D7 Virksomheden skal udtage repræsentative prøver af råvarerne til måling af TVN-indholdet (total volatile nitrogen) ved ankomst af hvert modtaget læs/last.

- D8 Virksomheden skal ved ankomst af hvert modtaget læs/last registrere og journalisere følgende oplysninger:

- Tidspunkt for modtagelse af råvarer, mængde og oprindelse
- TVN-indholdet ved modtagelse af råvarerne
- Transportmiddel, dvs. om råvarerne er ankommet på lastbil eller med skib

- Forholdene under transporten af råvarerne fx om der har været køling af råvarerne
- Hvorvidt råvarerne forarbejdes med det samme eller tilføres til råvaretankene ved ankomst

D9 Virksomheden skal senest den 1. februar 2026 fremsende en beskrivelse af hvordan måling/estimering af TVN-indholdet i råvarerne før forarbejdning kan gennemføres, for de råvarer der opbevares i råvaretankene før forarbejdning.

Journaler skal opbevares og kunne udleveres i henhold til vilkår I9 i miljøgodkendelse af 4. november 2009.

Påbuddet træder i kraft således, at de nye vilkår er gældende fra den 1. januar 2026.

Påbuddet gives efter § 72, stk. 3 i miljøbeskyttelsesloven¹.

Virksomhedens bemærkninger til varsel om nye vilkår ved påbud

Miljøstyrelsen har modtaget følgende bemærkninger fra virksomheden til de varselde vilkår (mail af 3. november 2025 fremsendt af DLA Piper Denmark Advokatpartnerselskab):

”4 Bemærkninger til Påbudsvarslet

4.1 Hjemmelsgrundlaget

Efter miljøbeskyttelseslovens § 72, stk. 3, kan en tilsynsmyndighed revidere vilkårene for en virksomheds godkendelse eller tilladelse for at forbedre virksomhedens kontrol med egen forurening [egenkontrol] eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

De krav, der fastsættes i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 72, stk. 3, skal være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet.

Det forvaltningsretlige proportionalitetsprincip medfører, at Miljøstyrelsen i forbindelse med skønsudøvelsen er forpligtet til at vælge den mindst indgribende foranstaltning, som er tilstrækkelig til opnåelse af formålet. Proportionalitetsprincippet indebærer samtidig et krav om, at et indgreb skal stå i rimeligt forhold til det mål, der forfølges. Samtidig skal indgrebet være egnet til at opnå det ønskede formål.

I Miljøstyrelsens Vejledning om virksomheders egenkontrol med ydre miljøforhold², fremhæves det også, at:

”Det bør endvidere være målet, at der vælges den type egenkontrol, som er mindst krævende for virksomheden, både økonomisk og tidsmæssigt. Den pålagte egenkontrol skal således stå mål med udbyttet [...]”³

*”Som allerede beskrevet er det vigtigt, at egenkontrollen bliver afgrænset til det, der er nødvendigt for at kunne kontrollere virksomhedens forurening - den pålagte egenkontrol skal stå mål med udbyttet. **Der skal altså være proportionalitet mellem de krav, der stilles, og det udbytte, egenkontrollen kan forventes at give.** Det er tilsynsmyndigheden, der foretager denne vurdering. Myndigheden skal dog som*

¹ [Lovbekendtgørelse om miljøbeskyttelse, nr. 1093 af 11. oktober 2024.](#)

² Vejledning om virksomheders egenkontrol med ydre miljøforhold af 17. december 2010 [afsnit

³ Vejledning om virksomheders egenkontrol med ydre miljøforhold af 17. december 2010, side 12

tidligere nævnt allerede under den indledende dialog opfordre virksomheden til at oplyse, hvilken betydning - herunder omkostninger - egenkontrollen vil have for virksomheden. Disse oplysninger skal indgå i tilsynsmyndighedens overvejelser, når de endelige vilkår formuleres.⁴⁴

Vores fremhævnning

Miljøstyrelsen har efter officialprincippet også pligt til at oplyse en sag tilstrækkeligt, inden myndigheden træffer afgørelse i sagen. Miljøstyrelsen har dermed som tilsynsmyndighed pligt til at sørge for, at der er et tilstrækkeligt fyldestgørende grundlag til, at tilsynsmyndigheden kan træffe en fuldt forsvarlig, lovlig og rigtig afgørelse.

4.1.1 Udtagning af ekstra lugtmålinger i sommermåneder [Vilkår D6]

Det varslede vilkår D6 pålægger FF Skagen at udtage to lugtmålinger hver måned i maj, juni, juli og august i en periode på to år fra den dato, hvor afgørelsen meddelt.

Vi bemærker, at Miljøstyrelsen begrundet de varslede vilkår med, at der i sommeren 2025 er modtaget *"særligt mange klager"* samt at styrelsen vurderer på baggrund af *"tidligere sammenfald mellem forarbejdning af 'dårlige råvarer' og klager over lugt, at der er risiko for, at lugt-grænsen på 5 LE/m³ (vilkår D1 i miljøgodkendelse af 4. november 2009) kan være overskredet ved forarbejdning af mindre friske råvarer også i situationer hvor KV-kedlen er i drift."*

Indledningsvis skal det bemærkes, at Miljøstyrelsens henvisning til, at der i sommeren 2025 er *"modtaget særligt mange klager"* reelt alene vedrører klager fra ejerne af de to ejendomme Østerbyvej 11, 9990 Skagen, og Kjeldergangen 3, 9990 Skagen.

Dertil er det uklart, hvilke *"tidligere sammenfald mellem forarbejdning af 'dårlige råvarer og klager over lugt'"*, som Miljøstyrelsen henviser til i Påbudsvarslet. Miljøstyrelsen oplyser derimod i Påbudsvarslet, at det i 2017 ikke lykkedes at gennemføre lugtmålinger på dage med højere TVN-indhold i råvarerne end på 25, hvorfor projektet blev standset og afrapporteret december 2017. Der er derfor efter vores opfattelse ikke grundlag for Miljøstyrelsen at konkludere, at sammenfald mellem forarbejdning af råvarer med højt TVN-indhold og klager indebærer en risiko for, at lugtgrænsen er overskredet.

De seneste lugtmålinger udtaget den 14. og 15. maj 2025 viser derimod, at FF Skagen overholder de fastsatte grænseværdier i Miljøgodkendelsens vilkår D1. Den senest udtagne lugtmåling, hvor grænsen for det maksimalt tilladte lugtbidrag ved de nærmeste naboer blev overskredet, blev udtaget den 30. maj 2017. På dette tidspunkt var indholdet af TVN i råvarerne væsentligt lavere end ved de seneste lugtmålinger i maj 2025, hvor indholdet af TVN i råvarerne var 45-52, og de fastsatte grænseværdier Miljøgodkendelsens vilkår D1 var overholdt.

Miljøstyrelsen henviser i Påbudsvarslet til, at der den 15. august 2025 og i perioden den 27. til den 28. august 2025 er modtaget flere klager, hvor KV-kedlen har været i drift. Hertil bemærkes at indholdet af TVN i råvarerne den 15. august 2025 og i perioden den 27. til den 28. august 2025 var på samme niveau eller væsentlig mindre end de senest udtagne lugtmålinger i maj 2025. Der er således ikke grundlag for Miljøstyrelsen antagelse om, at klager over lugt medfører, at der er en risiko for, at lugtgrænsen i Miljøgodkendelsen vilkår D1 er overskredet.

Miljøstyrelsen har alene henvist til en lugtmåling udtaget den 30. maj 2017 – altså for over 8 år siden – hvor grænseværdierne for lugt blev overskredet. Der er således ikke fremlagt dokumentation for, at lugtgrænsen på 5 LE/m³, som fastsat i miljøgodkendelsens vilkår D1, aktuelt er overskredet. Miljøstyrelsens vurdering bygger udelukkende på en antagelse om, at der foreligger en risiko herfor, selv om Miljøstyrelsen i henhold til miljøgodkendelsens vilkår D3 [kontrol af lugt] kunne have anmodet FF Skagen om at dokumentere, ved hjælp af målinger, at vilkår D1 om lugt er overholdt.

Henset til at de seneste udtagne lugtmålinger fra den 14. og 15. maj 2025 viser, at FF Skagen overholder de fastsatte grænseværdier i miljøgodkendelsens vilkår D1, at Miljøstyrelsens Påbudsvarsel hviler på en antagelse, der ikke foreligger dokumentation for, samt at den eksisterende miljøgodkendelse vilkår D3 allerede rummer mulighed for at bede FF Skagen om at udtage lugtmålinger, er det på ingen måde proportionalt eller rimeligt at pålægge FF Skagen en ekstraomkostning på cirka DKK 3.850.000 [eksklusiv moms] til gennemførelse af lugtmålinger i sommermånederne over en periode på to år.

Det er heller ikke proportionalt at pålægge FF Skagen så uforholdsmæssige store omkostninger til lugtmålinger set i lyset af, at der i efteråret 2026 idriftsættes nye tekniske

⁴⁴ Vejledning om virksomheders egenkontrol med ydre miljøforhold af 17. december 2010, side 14

tiltag for håndtering af lugtemissioner uden drift af KV-kedlen. Miljøstyrelsen bør derfor afvente resultaterne af lugtmålinger foretaget efter installation og indkøring af det nye udstyr i august til oktober 2026.

Dette understøttes også af det tidligere Miljøankenævns afgørelse af 12. oktober 1990 [optrykt som KFE 1990.183], som omhandlede et påbud om at iværksætte en intensiveret og udvidet egenkontrol af spildevand på en virksomhed. Efter Miljønævnets opfattelse burde kommunen have afventet resultaterne af montagen og indkøringen af det nye spildevandsudstyr, før der blev taget stilling til eventuelle indgreb over for virksomheden – herunder krav om egenkontrol - eftersom kommunen var bekendt med, at udstyret var under implementering.

Endelig kan vi oplyse, at FF Skagen er positivt indstillet på, i samarbejde med Miljøstyrelsen, at gennemføre et forsøg i løbet af vinteren 2025/2026. Forsøget vil omfatte tre lugtemissionsmålinger med råvarer i den øvre del af TVN-spektret med henblik på at undersøge, om der er sammenhæng mellem råvarekvalitet [TVN-indhold] og lugtemissioner fra fabrikken.

Vi skal derfor henstille til, at Miljøstyrelsen frafalder det varslede vilkår D6 i sin helhed.

4.1.2 Registrering og journalisering [Vilkår D7, D8, D9]

De varslede vilkår D7, D8 og D9 medfører, at FF Skagen pålægges en skærpet pligt til registrering og journalisering.

FF Skagen modtager i dag oplysning om råvarernes art og oprindelse. Mængde- og artsopmåling foretages af en uafhængig vejer og måler, mens FF Skagen selv forestår målingen af TVN-indhold. De varslede vilkår indebærer imidlertid, at FF Skagen pålægges at indhente yderligere oplysninger, som det i praksis ikke er muligt for virksomheden at fremskaffe eller oplyse til Miljøstyrelsen. Dette er konkurrenceforvridende, idet FF Skagens konkurrenter ikke er underlagt tilsvarende krav.

De enkelte vilkår om registrering og journalisering gennemgås og kommenteres i det følgende.

Vilkår D7

I forhold til vilkår D7 er FF Skagen indstillet på at udtage repræsentative prøver af råvarerne til måling af TVN-indholdet ved ankomst af hvert modtaget læs/last.

Vilkår D8

I forhold til vilkår D8 er FF Skagen positivt indstillet på at registrere og journalisere følgende oplysninger til Miljøstyrelsen:

- Tidspunkt for modtagelse af råvarer, mængde og oprindelse
- TVN indholdet ved modtagelse af råvarerne
- Transportmiddel, dvs. om råvarerne er ankommet på lastbil eller med skib
- Forhold under transporten af råvarerne, fx om der har været køling af råvarer

Det er imidlertid ikke muligt at journalisere og registrere følgende oplysninger:

- Tidspunkt for forarbejdning af råvarerne
FF Skagen har kun delvist mulighed for at journalisere og registrere oplysninger om forarbejdning af råvarer, da flere landinger opbevares i samme råvaretank. Det gør det ikke muligt præcist at tidsfæste, hvornår en bestemt landing bliver forarbejdet.

På den baggrund henstiller FF Skagen til, at denne oplysning udgår af det varslede Vilkår D8.

- Transporttid fra fangst til aflastning/aflæsning

FF Skagen har ikke mulighed for at registrere og journalisere oplysninger om transporttiden fra fangst til aflastning/aflæsning, da FF Skagen alene registrerer råvaren ved modtagelsen. Den forudgående transporttid oplyses ikke af råvareleverandøren.

På den baggrund henstiller FF Skagen til, at denne oplysning udgår af det varslede Vilkår D8.

Vilkår D9

I henhold til det varslede vilkår D9 skal FF Skagen den 1. i hver måned (eller først kommende hverdag) og hver uge på en fast ugedag fremsende oplysninger om den kommende

måned/uges forventede modtagelse af råvarer.

FF Skagen har ikke mulighed for at efterleve det varslede vilkår D9, da FF Skagen tidligst bliver bekendt med større planlagte landinger af råvarer 24 timer før ankomst – og i de fleste tilfælde først ved selve ankomsten. Produktionsplanlægningen sker således i praksis fra dag til dag.

På den baggrund henstiller FF Skagen til, at det varslede vilkår D9 udgår i sin helhed."

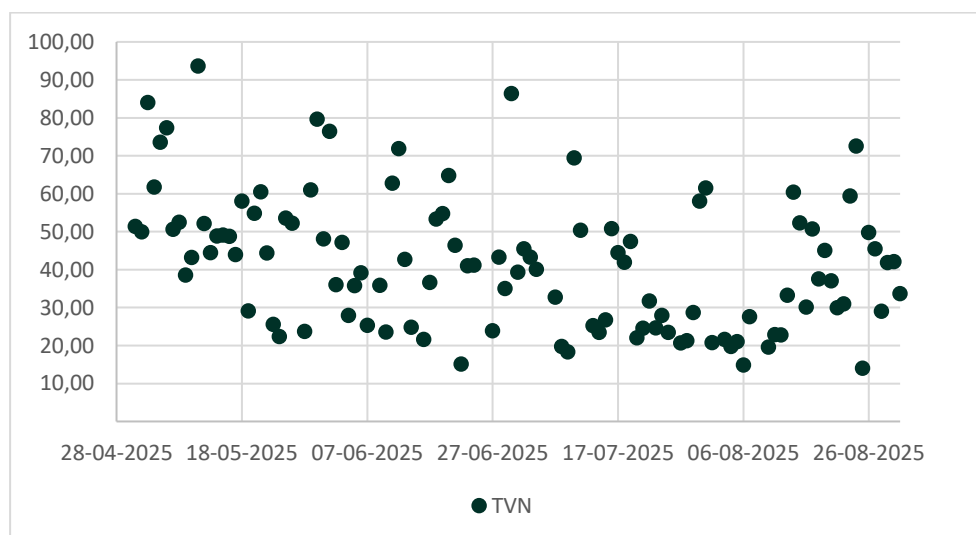
Baggrund for nye vilkår

Miljøstyrelsen modtager hver sommer klager over lugt fra virksomheden. I sommeren 2025 er der modtaget særligt mange klager.

De primære faktorer, der afgør omfanget af emissionen af lugt fra virksomheden er effektiviteten af rensningen af procesluft og kvaliteten af de råvarer, der forarbejdes.

Procesluft fra virksomheden afbrændes i virksomhedens kedler og kraftvarme-kedel (KV-kedel) før afkast gennem skorsten. Ved havari eller pludseligt opstået behov for vedligehold af KV-kedlen anvendes virksomhedens kemiske scrubbere til lugtrensning. Lugtmålinger viser, at de kemiske scrubbere ikke er lige så effektive til lugtrensning som KV-kedlen.

Når organisk materiale nedbrydes, begynder det at lugte. Den tid, der går, fra fisken er fanget, til den forarbejdes, og de forhold fisken er blevet opbevaret/transporteret under, har betydning for nedbrydningen. Under høje temperaturer vil fisken blive hurtigere nedbrudt og risikoen for lugtgener stiger. Indholdet af TVN i råvarerne er et mål for denne nedbrydning. Virksomheden har fremsendt de i nedenstående figur viste målinger af TVN-indholdet i de råvarer, der er modtaget i sommeren 2025.

Miljøstyrelsen har i 2025 modtaget flere klager over lugt på dage, hvor KV-kedlen har været i drift, således også den 14.-15. maj, 15. og 27.-28. august 2025.

Miljøstyrelsen forsøgte i 2017 at finde sammenhængen mellem råvarekvalitet og lugtemissionen fra fabrikken. På baggrund af flere lugtklager igangsatte Miljøstyrelsen i foråret 2017 ekstra lugtmålinger, som virksomheden skulle udtage ved varierende TVN-indhold i råvarerne. Resultatet skulle bruges til at vurdere, om det eksisterende tilsyn med virksomheden var tilstrækkeligt og hensigtsmæssigt. Der blev gennemført en lugtmåling den 30. maj i 2017 ved forarbejdning af råvarer med et TVN-indhold på 25. Det lykkedes ikke at få foretaget lugtmålinger på dage med højere TVN-indhold i råvarerne, og projektet blev derfor standset og afrapporteret december 2017.

Målingen fra den 30. maj 2017 viste, at grænsen for maksimalt tilladt lugtbidrag ved nærmeste naboer var overskredet. Virksomheden havde selv fået foretaget lugtmålinger den 17. og 18. maj 2017, som viste, at grænseværdien i omgivelserne var overholdt. TVN-indholdet i råvarerne var ved begge målinger 25.

Seneste lugtmålinger udtaget 14. og 15. maj 2025 viste, at virksomheden lige præcis overholdt grænseværdien. Virksomheden har oplyst, at TVN-niveauet var mellem 45 og 52 i middel for de råvarer, der blev forarbejdet under lugtmålingerne i maj 2025. Der er modtaget en klage over lugt natten mellem den 14. og 15. maj, på dette tidspunkt var TVN-indholdet i middel 76, altså højere end under lugtmålingerne.

Driftsmedarbejder fra virksomheden udtalte ifm klagerne over lugt 14. og 15. august 2025, at de forarbejdede råvarer havde været "triste" og i mail fra virksomheden den 22. juli 2025 findes følgende interne korrespondance:

"Skaderne på fartøjet betød at de måtte til land asap. og få losset.

Så en mulighed var at losse ham i Hanstholm lørdag nat, og dermed have fisken liggende i tankene til mandag morgen, eller "sælge" ham til 999..

Jeg valgte det sidste.....

Med mandag for 14 dage siden i mente, og lugtklager i stride strømme, valgte jeg - med den forudsagte vindretning - at sende ham til 999.

Blot så vi imorgen ikke IGEN startede op på "gammel" fisk."

Miljøstyrelsen vurderer på baggrund af ovenstående samt tidligere sammenfald mellem forarbejdning af "dårlige råvarer" og klager over lugt, at der er risiko for, at lugtgrænsen på 5 LE/m³ (vilkår D1 i miljøgodkendelse af 4. november 2009) har være overskredet ved forarbejdning af mindre friske råvarer, også i situationer hvor KV-kedlen er i drift.

Begrundelse for nye vilkår

Miljøstyrelsen har, som ovenfor nærmere beskrevet, modtaget mange klager, og virksomheden har selv oplyst om tilbagevendende driftsstop på KV-kedlen, som medfører øget risiko for lugt.

De eksisterende vilkår om egenkontrol har til formål at sikre virksomhedens mulighed for med egenkontrol at forebygge og afværge overskridelser af vilkår for lugt. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at de nuværende egenkontrollvilkår ikke i tilstrækkelig grad opfylder dette formål, hvorfor egenkontrollen med denne afgørelse skærpes.

Det er også Miljøstyrelsens vurdering, at Miljøstyrelsens indsigt i den del af virksomhedens drift, der har betydning for vurderingen af om vilkårene vedr. lugt overholdes, ikke er tilstrækkelige. Der er behov for yderligere viden om emissionen af lugt ved forarbejdning af fisk af forskellig kvalitet, så Miljøstyrelsen kan tilrettelægge et mere hensigtsmæssigt og proportionalt tilsyn med lugt på virksomheden. De stillede vilkår skal danne grundlag for dette arbejde.

På grund af den øgede risiko for fordærvede råvarer om sommeren og det relativt store antal klager i sommeren 2025, vurderer Miljøstyrelsen, at frekvensen af lugtmålinger bør øges i en periode, for derved at sikre et tilstrækkeligt datagrundlag for fremadrettet at kunne vurdere overholdelse af lugtgrænsen. Tidspunktet for lugtmålingerne aftales mellem analysefirmaet og Miljøstyrelsen

Vilkår D3 i virksomhedens miljøgodkendelse af 3. november 2011 åbner mulighed for én årlig prøvetagning, hvis grænseværdien for lugt er overholdt. Miljøstyrelsen vurderer, at emissionen af lugt fra virksomheden varierer med råvarernes kvalitet og en enkelt måling kan derfor ikke være repræsentativ for emissionen af lugt fra virksomheden, hvor råvarernes kvalitet varierer betydeligt. Der er derfor behov for at udtage stikprøver til bestemmelse af emissionen af lugt fra fabrikken.

Miljøstyrelsen har ud fra en proportionalitetsafvejning besluttet, at frekvensen kun bør øges i sommermånederne. Miljøstyrelsen vurderer herved, at dette er den mindst byrdefulde forøgelse af målingsfrekvensen, der samtidig kan dokumentere overholdelse af relevante vilkår.

Virksomheden fremlægger i bemærkningerne til det varslede påbud en foreløbig projektplan for "mulige fremtidige tiltag til håndtering af lugtemissioner uden drift af KV-kedlen". Planen indebærer, at tiltagene er sat i drift ultimo oktober 2026. Miljøstyrelsen har på denne baggrund valgt at reducere antallet af prøvetagninger til én om måneden i månederne maj-august 2026 mod det varslede antal på to målinger i maj-august i to år.

Virksomheden bemærker i de fremsendte bemærkninger, at virksomheden er indstillet på at gennemføre et forsøg i løbet af vinteren 2025/2026, som vil omfatte tre lugt-emissionsmålinger med råvarer i den øvre del af TVN-spektret med henblik på at dokumentere lugtemissionerne ved sådanne råvarer. Miljøstyrelsen vil se frem til at modtage resultaterne af testene, som dog ikke kan erstatte miljømyndighedens kontrol med overholdelse af lugtgrænsen.

På denne baggrund fastholder Miljøstyrelsen det varslede vilkår om lugtmålinger i sommeren 2026, således som det hermed er tilrettet. Lugtmålinger i efterfølgende år vil afhænge af stabiliteten af lugtrensningen på virksomheden.

Virksomhedens bemærkninger til Miljøstyrelsens udkast til vilkår for registrering af oplysninger om forventet produktion og råvarekvalitet samt driftsdata har ført til ændringer i de endelige vilkår, som beskrevet herunder.

Miljøstyrelsens kommentarer til virksomhedens bemærkninger

Udtagning af ekstra lugtmålinger i sommermåneder

Virksomheden har fremsendt følgende bemærkning:

"Indledningsvis skal det bemærkes, at Miljøstyrelsens henvisning til, at der i sommeren 2025 er *"modtaget særligt mange klager"* reelt alene vedrører klager fra ejerne af de to ejendomme Østerbyvej 11, 9990 Skagen, og Kjeldergangen 3, 9990 Skagen.

Dertil er det uklart, hvilke *"tidligere sammenfald mellem forarbejdning af 'dårlige råvarer og klager over lugt'"*, som Miljøstyrelsen henviser til i Påbudsvarslet. Miljøstyrelsen oplyser derimod i Påbudsvarslet, at det i 2017 ikke lykkedes at gennemføre lugtmålinger på dage med højere TVN-indhold i råvarerne end på 25, hvorfor projektet blev standset og afrapporteret december 2017. Der er derfor efter vores opfattelse ikke grundlag for Miljøstyrelsen at konkludere, at sammenfald mellem forarbejdning af råvarer med højt TVN-indhold og klager indebærer en risiko for, at lugtgrænsen er overskredet."

Virksomheden bemærker, at klagerne reelt alene vedrører klager fra to adresser. Hertil kan Miljøstyrelsen oplyse, at styrelsen har modtaget klager fra 8 borgere i sommerhalvåret 2025. De fleste klager stammer fra tre borgere.

Herunder er givet et par eksempler på korrespondance, der indikerer en sammenhæng mellem lugt og kvaliteten af råvarerne:

Mail fra virksomheden 20. august 2024 i forbindelse med klage over lugt den 15. august 2024

"Kvaliteten af råvaren har være noget svingende, typisk bestående af helt frisk sildeafskær fra Skagen og landinger af Brisling i varierende kvalitet. Særligt torsdag 15. august lå middel-TVN ret højt, og det omfatter bl.a. 400 ton Brisling med TVN 108, 790 ton Brisling med TVN 93 og 570 ton Brisling med TVN 60 foruden nogle mindre landinger i bedre kvalitet."

Mail fra virksomheden 7. juli 2025 i forbindelse med klage over lugt den 1. juli 2025

"Tirsdag 1. juli blev der kørt 1121 tons råvare over 24 timer, hvilket er en lav produktion. Vi kører generelt kun halv kapacitet i denne periode. Råvaren tirsdag i løbet af dagen var brisling i god kvalitet med en middel-TVN på 25 ved landingstidspunktet. Natten mellem mandag og tirsdag havde vi kørt tobis i en ringe kvalitet med en middel-TVN på 94, og det kan godt have påvirket lugten i tirsdags."

Virksomheden bemærker:

"Miljøstyrelsen har alene henvist til en lugtmåling udtaget den 30. maj 2017 – altså for over 8 år siden – hvor grænseværdierne for lugt blev overskredet. Der er således ikke fremlagt dokumentation for, at lugtgrænsen på 5 LE/m³, som fastsat i miljøgodkendelsens vilkår D1, aktuelt er overskredet. Miljøstyrelsens vurdering bygger udelukkende på en antagelse om, at der foreligger en risiko herfor, selv om Miljøstyrelsen i henhold til miljøgodkendelsens vilkår D3 [kontrol af lugt] kunne have anmodet FF Skagen om at dokumentere, ved hjælp af målinger, at vilkår D1 om lugt er overholdt."

Hertil bemærker Miljøstyrelsen, at vilkår D3 kun åbner mulighed for én årlig prøvetagning, hvis grænseværdien for lugt er overholdt. Som beskrevet tidligere, så vurderer Miljøstyrelsen, at emissionen af lugt fra virksomheden varierer med råvarernes kvalitet og en enkelt måling kan derfor ikke være repræsentativ for emissionen af lugt fra virksomheden, hvor råvarernes kvalitet varierer betydeligt. Der er

derfor behov for at udtage stikprøver, hvilket også betyder, at virksomheden nødvendigvis må være uvidende om tidspunktet for prøvetagningen.

Virksomheden bemærker:

Henset til at de seneste udtagne lugtmålinger fra den 14. og 15. maj 2025 viser, at FF Skagen overholder de fastsatte grænseværdier i miljøgodkendelsens vilkår D1, at Miljøstyrelsens Påbudsvarsel hviler på en antagelse, der ikke foreligger dokumentation for, samt at den eksisterende miljøgodkendelse vilkår D3 allerede rummer mulighed for at bede FF Skagen om at udtage lugtmålinger, er det på ingen måde proportionalt eller rimeligt at pålægge FF Skagen en ekstraomkostning på cirka DKK 3.850.000 [eksklusiv moms] til gennemførelse af lugtmålinger i sommermånederne over en periode på to år.

...

"Det er heller ikke proportionalt at pålægge FF Skagen så uforholdsmæssige store omkostninger til lugtmålinger set i lyset af, at der i efteråret 2026 idriftsættes nye tekniske tiltag for håndtering af lugtemissioner uden drift af KV-kedlen. Miljøstyrelsen bør derfor afvente resultaterne af lugtmålinger foretaget efter installation og indkøring af det nye udstyr i august til oktober 2026.

Dette understøttes også af det tidligere Miljøankenævns afgørelse af 12. oktober 1990 [optrykt som KFE 1990.183], som omhandlede et påbud om at iværksætte en intensiveret og udvidet egenkontrol af spildevand på en virksomhed. Efter Miljønævnets opfattelse burde kommunen have afventet resultaterne af montagen og indkøringen af det nye spildevandsudstyr, før der blev taget stilling til eventuelle indgreb over for virksomheden – herunder krav om egenkontrol - eftersom kommunen var bekendt med, at udstyret var under implementering."

Virksomheden har medsendt en kopi af en regning på i alt 300.664,58 kr inkl. moms. Regningen dækker udgifter til præstationskontrol for CO og NOx på kedel-anlægget og lugtmålinger/-beregninger udført i maj 2025 af analyseinstituttet Force Technology. Miljøstyrelsen har den 14. november 2025 indhentet et tilbud fra samme analyseinstitut for den del af opgaven, der vedrører lugtmålinger og beregninger. Prisen for fire lugtmålinger vil være i størrelsesordenen 825.000 kr. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at en udgift af den størrelsesorden ikke er uforholdsmæssig stor i forhold til nødvendigheden af, at målingerne foretages, som ovenfor nærmere beskrevet. Miljøstyrelsen vurderer således, at vilkåret er proportionalt, også henset til, at virksomhedens bynære placering medfører, at overskridelser af lugtvilkår påvirker et stort antal borgere.

Virksomheden fremlægger i bemærkningerne til det varslede påbud en foreløbig projektplan for "mulige fremtidige tiltag til håndtering af lugtemissioner uden drift af KV-kedlen". Planen indebærer, at de fremtidige tiltag er sat i drift ultimo oktober 2026. Miljøstyrelsen vurderer, at virksomheden hermed har sandsynliggjort, at de har den økonomiske evne til at sikre en stabil overholdelse af gældende vilkår for maksimalt tilladt lugt i omgivelserne. Virksomheden oplyser, at den har arbejdet på at sikre en stabil drift af KV-kedlen og overholdelse af lugtvilkår siden 2017. Miljøstyrelsen må dog konstatere, at dette arbejde endnu ikke er lykkedes - i hvert fald for så vidt angår stabil drift af KV-kedlen.

På denne baggrund fastholder Miljøstyrelsen det varslede vilkår om lugtmålinger i sommeren 2026. Miljøstyrelsen imødekommer dog delvist virksomhedens indsigelser herom, idet antallet reduceres fra to målinger om måneden til én om måneden i månederne maj-august, hvilket Miljøstyrelsen efter en samlet vurdering finder tilstrækkeligt i forhold til formålet. Lugtmålinger i efterfølgende år vil afhænge af stabiliteten af lugtrensningen på virksomheden.

Registrering og journalisering

Miljøstyrelsen havde i det varslede påbud stillet vilkår D8 om registrering af følgende oplysninger:

Virksomheden skal registrere og journalisere følgende oplysninger:

- Tidspunkt for modtagelse af råvarer, mængde og oprindelse
 - TVN-indholdet ved modtagelse af råvarerne
 - Transportmiddel, dvs. om råvarerne er ankommet på lastbil eller med skib
 - Tidspunkt for forarbejdning af råvarerne
 - Transporttid fra fangst til aflastning/aflæsning
- Forhold under transporten af råvarerne fx om der har været køling af råvarer

Hertil bemærker virksomheden:

"Det er imidlertid ikke muligt at journalisere og registrere følgende oplysninger:

- Tidspunkt for forarbejdning af råvarerne
FF Skagen har kun delvist mulighed for at journalisere og registrere oplysninger om forarbejdning af råvarer, da flere landinger opbevares i samme råvaretank. Det gør det ikke muligt præcist at tidsfæste, hvornår en bestemt landing bliver forarbejdet.

På den baggrund henstiller FF Skagen til, at denne oplysning udgår af det varslede Vilkår D8.

- Transporttid fra fangst til aflastning/aflæsning

FF Skagen har ikke mulighed for at registrere og journalisere oplysninger om transporttiden fra fangst til aflastning/aflæsning, da FF Skagen alene registrerer råvaren ved modtagelsen. Den forudgående transporttid oplyses ikke af råvareleverandøren.

På den baggrund henstiller FF Skagen til, at denne oplysning udgår af det varslede Vilkår D8."

Der findes ingen oplysninger om TVN-indholdet i råvarer på det tidspunkt, hvor de forarbejdes. TVN-niveauet i de råvarer, der forarbejdes, kan være højere end ved ankomst, hvis de opbevares i råvaretankene før forarbejdning. Virksomheden oplyser, at de ikke har mulighed for at registrere tidspunkt for forarbejdning af råvarerne. Miljøstyrelsen har derfor ændret denne del af vilkåret til et selvstændigt vilkår D9 om, at virksomheden skal fremsende et forslag om måling/estimering af TVN-indholdet i de råvarer, der forarbejdes efter opbevaring i råvaretankene.

Miljøstyrelsen medgiver, at oplysninger om transporttid ikke kan pålægges virksomheden at fremskaffe og denne del af vilkåret udgår derfor.

Det er tilføjet, at det skal registreres hvorvidt råvarerne forarbejdes med det samme eller tilføres til råvaretankene før forarbejdning.

Miljøstyrelsen havde i det varslede påbud stillet vilkår D9 om registrering af følgende oplysninger:

Virksomheden skal den 1. i hver måned (eller først kommende hverdag) og hver uge på en fast ugedag fremsende oplysninger om den kommende måneds/uges forventede modtagelse af råvarer. Oplysningerne skal så vidt muligt omfatte:

- Forventet tidspunkt for modtagelse af råvarer
- Forventet tidspunkt for produktion af den specifikke råvare
- Råvaretype og mængde
- Transportmiddel
- Forventet transporttid fra fangst til forarbejdning

Hertil bemærker virksomheden:

”FF Skagen har ikke mulighed for at efterleve det varslede vilkår D9, da FF Skagen tidligst bliver bekendt med større planlagte landinger af råvarer 24 timer før ankomst – og i de fleste tilfælde først ved selve ankomsten. Produktionsplanlægningen sker således i praksis fra dag til dag.

På den baggrund henstiller FF Skagen til, at det varslede vilkår D9 udgår i sin helhed.”

Miljøstyrelsen frafalder vilkåret.

Klagevejledning

Følgende har mulighed for at klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet:

- afgørelsens adressat
- enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- kommunalbestyrelsen

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med MitID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til Miljøstyrelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Miljøstyrelsen i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 for private og kr. 1.800 for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Du kan læse mere om gebyrordningen og klage på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>).

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet via mail på mfkn@naevne-neshus.dk. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Klagen skal være modtaget senest den 9. januar 2026.

En klage har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Søgsmål

Hvis man ønsker at anlægge et søgsmål om afgørelsen ved domstolene, skal det ske senest 6 måneder efter, at Miljøstyrelsen har meddelt afgørelsen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 101. På www.domstol.dk findes vejledning om at anlægge en retssag ved domstolene.

Med venlig hilsen
Christina Ellegaard

Kopi til:

Fredeikshavn Kommune	post@frederikshavn.dk
Danmarks Naturfredningsforening	dn@dn.dk
Friluftsrådet	fr@friluftsradet.dk
Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Vest	trvest@stps.dk

[Sådan håndterer Miljøstyrelsen Virksomheder dine personoplysninger](#)

[Sådan håndterer vi dine personoplysninger](#)

Miljøstyrelsen er underlagt reglerne om aktindsigt i offentlighedsloven og i miljøoplysningsloven, og det er kun oplysninger omfattet af undtagelsesbestemmelserne i disse love, som kan undtages aktindsigt og dermed holdes fortrolige. Denne vurdering vil Miljøstyrelsen foretage i forbindelse med en konkret anmodning om aktindsigt.